

THEATER OP LOCATIE
ZOMER 2022
IN NEER

"EINE DRANG
DEEP VAN BÈNNE,
ÓM SJOUWER
AAN SJOUWER
TE VECHTE VÄÖR
DIENE GRÓNDJ."

DE ZWARTE GRENS

BELEIDSPLAN 2020-2021

REGIE
JOHAN KORTEN

TEKST
HUGO LUIJTEN
BAS KELTJENS

Beleidsplan 2020 – 2022

Inleiding

Het Neer van de 21ste eeuw is een fijn dorp om te wonen, te werken en te recreëren. Een rijk verenigingsleven, een goed voorzieningenniveau en een veelheid aan terugkerende én incidentele evenementen. Stuk voor stuk gestoeld op het fundament van de hechte gemeenschap die Neer is.

Maar hoe is die hechte gemeenschap ontstaan? Hoe komt het dat Neerse mensen er staan als het nodig is, als vanzelf de tent inlopen als er iets is georganiseerd én een tikkeltje eigenwijs – Naers waers – zijn? Want dat er sprake is van een échte dorpsidentiteit is wel duidelijk.

De dorpsidentiteit verwijst naar de eigenschappen van de bewoners, hun onderlinge relaties, historische gebeurtenissen en verhalen, opvattingen (normen en waarden), activiteiten en rituelen, objecten en plekken. De dorpsidentiteit laat zien wat voor bewoners van bijzondere betekenis is voor hun dorp, wat hen bindt en wat hen onderscheidt van andere dorpen.

En daar komt het verhaal van De Zwarte Grens om de hoek kijken. Want volgens de makers zou dit verhaal, dat zich heeft afgespeeld in de 17de eeuw, wel eens de voedingsbodem kunnen zijn geweest voor het dorp Neer zoals de omgeving dat al eeuwen kent. Daarom verdient dit verhaal het podium.

Dat podium krijgt De Zwarte Grens met vijf openluchtvoorstellingen in de zomer van 2022 voor in totaal 2.000 bezoekers. In dit beleidsplan het waarom, hoe en wat van dit theaterstuk.

Het verhaal samengevat

Waar ligt de grens? De grens van goed en kwaad, van vertrouwen en wantrouwen, van gelijkheid en ongelijkheid? Die vraag speelt nu en speelde 400 jaar geleden nog heviger. Neer en Kessel waren toen verwickeld in een hevige strijd om de grens. Om grond. En om alles wat daarop groeit en wat eronder schuilgaat. Die strijd tornt aan de wortels van de gemeenschapszin en van de liefde. Vertrouwde grond wordt gevaarlijk terrein. Zeker voor de verliefde hoofdpersoon Adam van Dijcke. Want terwijl beide dorpen vechten aan het front, voltrekt zich achter de linies een tragedie waar niemand oog voor heeft.

De waarde van het verhaal

- Historie   gestoeld op werkelijke gebeurtenissen die zich afspeelden in 1620
- Dorpsidentiteit   het kenmerkt karakteristieken van de Neerse volksaard en de vriendschappelijke band zoals Neer en Kessel die ervaren
- Dialect   het stuk wordt gespeeld in het Limburgse dialect
- Theater   locatietheater dáár waar dit verhaal zich afspeelde
- Volkscultuur   podium voor professionals én hobbymatige spelers uit de regio
- Gemeenschap   de organisatie mobiliseert inwoners Leudal en Peel en Maas en Kessel en vooral Neer in het bijzonder

De premisse

Een premisse is de kleinst mogelijke formulering waarin de ontwikkeling van het theaterstuk wordt samengevat. De premisse van De Zwarte Grens wordt als volgt omschreven:

Neerse jongeman vecht voor zijn geboortegrond maar tornt aan de wortels van de gemeenschapszin als hij grenzeloos verliefd wordt op een meisje van Kesselse bodem.

Van verhaal en premisse naar centrale gedachtegoed

“Als we beseffen dat we geworteld zijn in dezelfde grond, overwinnen we de verschillen die er aan het oppervlak lijken te zijn. Dan ontstaat een vruchtbare voedingsbodem voor gemeenschapszin.”

Het verhaal en de daarbij behorende premisse vatten een verhaal van symbiose; het langdurig samenleven van twee of meer organismen van verschillende soorten waarbij het samenleven voor in ieder geval één van de organismen gunstig of noodzakelijk is. Zo zijn bomen en planten binnen een ecosysteem ondergronds verbonden via een schimmeln netwerk, ze communiceren met elkaar. Hoe verschillend iedere plant of boom ook lijkt boven het oppervlak; onder de grond is er sprake van grote gelijkheid.

En zo is het ook met mens en samenleving. We ontstaan uit dezelfde grond, worden als gelijken geboren en na onze dood keren we weer terug onder diezelfde grond. In het leven daartussen is het ontzettend moeilijk om gelijkheid te blijven zien. Om uit te blijven gaan van het gemeenschappelijke.

Juist nu merken we dat. De tegenstellingen in de samenleving lijken alsmaar groter te worden. Misschien wel gevoed doordat we weten dat klimaat, energie en voedselvoorziening een verandering van ons vragen. Het zijn de thema's die ook 400 jaar geleden zorgden voor spanning en voor het uitvergroten van verschillen. Toen ging het om turf en wie waar mocht boeren. Nu gaat het nog steeds om wie waar nog mag en kan boeren. En om hoe we onze leefstijl zo weten aan dat de passen dat onze planeet deze nog langdurig kan verdragen.

De spanning zit 'm erin dat we weten dat de toekomst er anders uit gaat zien dan we gewend zijn. Dat we weten dat het anders moet. Maar hoe? Wie eerst? Wie gaat het betalen? En wie heeft daar dan weer profijt van? Die spanning leidt tot wantrouwen en dilemma's. Ga ik uit van vertrouwen in de ander of van wantrouwen? Kies ik basis voor het collectief of voor mezelf? Voor de korte of de lange termijn?

Moeilijke vragen voor ieder mens. Hij gaat op zoek naar houvast. Houvast die we kunnen vinden in de verbinding die we vanuit onze wortels hebben met de mensen om ons heen. Verbindingen vanuit en vertrouwen óp onze gemeenschappelijke grond.

Dit centrale gedachtegoed laten we tot uiting komen in zoveel mogelijk onderdelen van de organisatie van De Zwarte Grens. Dat blijkt uit de volgende uitgangspunten:

- Tekst en regie door jonge makers uit Neer en omgeving
- Spelend in de taal van de regio
- Spel op die plek waar het verhaal zich heeft afgespeeld
- Hoogwaardig spel door een symbiose van professionele acteurs en regionale amateurspelers
- Organisatie zoveel als mogelijk door vrijwilligers, betaalde inzet enkel indien nodig
- Financieel gedragen door een combinatie van fondsen, sponsoring in natura, sponsoring in geld, kaartverkoop en crowdfunding
- CO2-neutraal georganiseerd
- Catering met streekproducten, bij voorkeur biologisch

In de volgende hoofdstukken volgt een uitwerking van deze elementen.

De makers

Hoogwaardig theater gemaakt door jonge makers uit Neer begeleid door Hugo Luijten, een ervaren schrijver. Daar gaan tekstschrijver Bas Keltjens en grondlegger Eva Custers voor. Ieder vanuit hun eigen drijfveer. Samen vormen ze een symbiose van 'helemaal ondergedompeld in het dorp' en 'er met een afstandje naar kunnen kijken'.

Bas Keltjens – Neer, 36 jaar

"Al vanaf de middelbare school heb ik me verzet tegen wat in mijn beleving aan mijn wortels zaagde. Leeftijdsgenoten gingen op stap naar de stad, begonnen te blowen en werden onderdeel van op dat moment hippe subculturen. En ik? Ik bleef lekker in het dorp, ging hier naar de kroeg en probeerde mijn eigenheid te behouden. Dat authentieke wil ik ook bijvoorbeeld uitdragen door in mijn eigen dialect Limburgse carnavalsliedjes te schrijven. Die eigenheid zit ook in deze voorstelling. Ik onderzoek waarom ons dorp is geworden wat het is geworden en neem het beste van wat er gewoon is. En dat vertaal ik naar dialecttheater."

- Organisator van diverse evenementen
- Partner Home of Heroes Buggenum
- Tekstschrijver Vastelaovesliedjes, diverse LVK-winnende liedjes

Eva Custers – Neer, 20 jaar

Een Neers meisje op de Academie voor Theater in de stad. In Tilburg begon Eva van een afstandje naar Neer te kijken en begon ze nóg beter te zien wat ze zo waardeert in het dorp en het leven in die gemeenschap. Samen met Bas bedacht Eva het verhaal van De Zwarte Grens: een verhaal geworteld in de regio, over het willen vechten voor je grond en het ontstaan van de hechte Neerse gemeenschap.

- Regisseuse
- Actrice
- Theaterdocent

Hugo Luijten – Heel/Antwerpen, 51 jaar

Hugo is een echte Limburger, hij woont in Heel, maar ook in Antwerpen. Hij is schrijver (o.a. Undercover, Verast en de Brexitmoorden), columnist en historicus. Een prachtige combinatie om het verhaal van De Zwarte Grens, samen met Eva en Bas, te transformeren in een aantrekkelijk toneelstuk. Voldoende inspiratie!

- Romanschrijver
- Historicus
- Docent geschiedenis

Regisseur Johan Kortens – Stramproij, 68 jaar

"Van jongs af was ik bezig met acteren, thuis en op school. Bij Jong Nederland leerde ik pantomime spelen. Toen mijn oudste zus me vroeg voor een rolletje bij de plaatselijke toneelvereniging was 'de beer los'. Jaren later kreeg ik het gelukkige advies de regie cursus te volgen. Inmiddels ben ik al 25 jaar regisseur bij clubs in Midden-Limburg en ver daarbuiten. De laatste jaren heb ik vooral op locatie geregisseerd. Verder heb ik veel grote buitenvoorstellingen gedaan, o.a. Zwarte Pier, in Haelen en In de geest van graaf Filips, in Horn. Kinjer van de raekening en De Bokkenrijders, in Puth en Smaak van Grind, in Heel. In Heythuysen Zwart vleis, 't Koekoeksnest en Lòmperikke."

Locatie

De voorstellingen worden gehouden op Waije in Neer, letterlijk áán het Afwateringskanaal dat Neer scheidt van Kessel-Eik en Kessel en dus óp de grond waar het in 1620 om draaide.

In het decor worden enkele gebieden die een rol spelen in het verhaal benadrukt:

- Het dorp Neer
- Het dorp Kessel gesymboliseerd door Kasteel De Keerberg
- De schans als plek van strijd met de Hessen
- De grens tussen beide dorpen

Hierin komt de premisse ook tot uiting. De liefde en de gelijkheid spelen zich af op of onder de grond en de strijd daarboven. Verder boven die grond lijken verschillen onoverbrugbaar en woedt de strijd.

Verder wordt het terrein voorzien van

- Een tribune die plaats biedt aan 400 personen per voorstelling
- Enkele plaatsen voor mindervaliden
- Tent voor catering in de pauze en om na te praten
- Voldoende dames- en herentoiletten

Verkeer

- Verkeersplan met bewegwijzering
- Parkeerterrein voor auto's en fietsen
- Verkeersbegeleiding naar het terrein

Veiligheid

- EHBO is continu aanwezig
- Tentvoorzieningen conform veiligheidsregels
- Terreinindeling in overleg met brandweer
- Dranghekken aanwezig voor verkeersveiligheid
- Installatie elektra/water volgens geldende veiligheidsnormen

Licht en geluid

- Professionele toneelverlichting en geluidsinstallatie geïnstalleerd en bediend door gerenommeerd PA-bedrijf
- Vaste groene stroomvoorziening

Acteurs

Ook in het spel is er sprake van symbiose. De hoofdrollen worden gespeeld door professionele acteurs, de bijrollen en figuranten worden ingevuld door acteurs uit de regio.

Het stuk telt een vijftal grotere rollen een paar bijrollen en vele figuranten. Door de combinatie van professionals, amateurs en mensen die nog nooit in een toneelstuk gespeeld hebben krijgen we een mooie kruisbestuiving. Op deze manier dragen we het maken van theater en plezier in het toneelspel verder uit in de lokale gemeenschap.

Organisatie

Die symbiose tussen professionals en vrijwilligers geldt ook voor de organisatie an sich. Tientallen vrijwilligers en vele sponsors (in geld en natura) gaan zich inzetten om van de organisatie een succes te maken. Daar waar het niet anders kan worden bedrijven tegen betaling ingezet.

De Zwarte Grens wordt georganiseerd door Stichting Mooder Maas. De Stichting Mooder Maas is opgericht op 23 juli 2020 en geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 68663245. De eindverantwoordelijkheid van de productie ligt bij de Stichting Mooder Maas. Het bestuur van Stichting Mooder Maas bestaat uit drie personen:

Voorzitter	Bas Keltjens
Secretaris	Eva Custers
Penningmeester	Maikel Dirx

De statutaire doelstelling is als volgt geformuleerd: De Stichting heeft ten doel het realiseren van een groots opgezet openluchttheaterstuk met spelers, figuranten en medewerkers uit de kernen rondom het natuurgebied het Leudal en voorts al hetgeen in de ruimste zin met één en ander verband houdt, daartoe behoort en/of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Het dagelijkse bestuur vormt samen met commissievoorzitters de stuurgroep die de kwaliteit en voortgang van de organisatie van de productie bewaakt. De commissies worden bemand door ca 70 vrijwilligers en zijn als volgt ingedeeld:

- Artistiek
- Terrein en techniek
- Vrijwilligers en horeca
- Financiën
- Sponsoring en fondsenwerving
- Communicatie & PR

De mijlpalenplanning voor de organisatie ziet er voorlopig als volgt uit:

Juli – sept 2020	Vrijwilligerswerving
9 oktober 2020	Kick off met vrijwilligers
1 april 2021	Premisse gereed
1 mei 2021	Beleidsplan gereed o.b.v. commissiewerk voorgaande maanden
1 mei 2021	Verhaal gereed
1 juni 2021	Randprogramma gereed
1 juni 2021	Start fondsenwerving
1 september 2021	Alle commissies hebben hun definitieve plan gereed
1 januari 2022	go / no go op basis van verworven subsidies en sponsorgelden
1 maart 2022	start actieve communicatie ter promotie van kaartverkoop
1 april 2022	inkoopafspraken gereed en definitief
1 mei 2022	Draaiboek voorstellingen gereed
1 juni 2022	kaarten uitverkocht (ambitie)
Juni 2022	Generale repetities

CO2-neutraal

Grondstoffen en grond waren toen de inzet van strijd en tegenwoordig weer of nog steeds. Voor ons reden om klip en klaar te zijn. We beseffen dat we allemaal geworteld zijn in dezelfde grond en dus zijn we er zuinig op. De Zwarte Grens wordt volledig CO2-neutraal georganiseerd.

Dit doen we met hulp van het fair climate fund waarbij we de volgende 5 stappen volgen:

1. We brengen de CO2-voetafdruk in kaart. Aan de hand van een CO2-barometer brengen we de factoren in kaart die een bijdrage leveren aan de CO2-uitstoot zoals vervoersbewegingen, apparatuur, energieopwekking e.d.
2. Vervolgens gaan we kijken waar we kunnen besparen op CO2-uitstoot. Hierbij is het vervoer de grootste factor waar we gaan kijken hoe we aanvoer van materiaal kunnen combineren en het publiek kunnen motiveren om een duurzaam vervoermiddel te gebruiken.
3. Opwekking duurzame energie | Voor de energieopwekking gaan we gebruik maken van een 'Greenbattery' waarbij een batterij-unit wordt opgeladen door zonnepanelen en de rest-energie van groene afkomst is.
4. Rest uitstoot compenseren | Daar niet alle CO2-uitstoot te vermijden is gaan we de restuitstoot compenseren door een bijdrage te leveren aan een fairtrade gecertificeerd klimaatproject. <https://www.fairclimatefund.nl/onze-aanpak/fairtrade-klimaatneutraal>
5. Een eerlijk verhaal | Wat de impact is van onze stappen met de bijbehorende cijfers zetten we op papier om duidelijkheid te verschaffen voor onze sponsors en het publiek.

Catering

We koesteren onze grond. En dus ook wat daaruit komt. Bij de catering wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van lokale en zoveel als mogelijk biologische producten in samenwerking met lokale ondernemers.

Promotie

De werkgroep Communicatie & PR heeft als verantwoordelijkheid om mensen te informeren over de voortgang van het initiatief, om sponsoren het podium te bieden volgens gemaakte afspraken en natuurlijk om te zorgen dat de kaartverkoop optimaal loopt. Hiervoor richt de werkgroep zich op:

- Inwoners van Neer en Kessel, de dorpen waar het verhaal primair betrekking op heeft
- Inwoners van de gemeenten Leudal en Peel en Maas waarvan beide dorpen onderdeel uitmaken
- Lokale verenigingen
- Liefhebbers van cultuur, historie en toneel in heel Limburg
- Het bedrijfsleven in de regio
- Omwonenden

Deze werkgroep ontwikkelt ook een idee voor hoe het gedachtegoed achter de voorstelling en de gehele organisatie ná de opvoering op een blijvende manier een plek kan krijgen rond de locatie. Bijvoorbeeld door het samenstellen van een blijvende fiets- en wandelroute en/of lessencyclus.

Samenwerking

Er zijn heel veel partijen nodig om De Zwarte Grens mogelijk te maken. We zoeken actieve samenwerking, bij voorkeur in de gemeente Leudal en gemeente Peel en Maas.

Financiën

De stichting heeft niet ten doel het maken van winst. Uitgangspunt van de exploitatiebegroting is een evenwicht tussen omzet en kosten. We werken met een begroting van € 75.000/

Wat is er al gedaan; onze eigen investering

- Via crowdfunding is al een startkapitaal vergaard van € 3.914,74 via 114 donateurs
- Naar schatting zijn er duizenden uren vrijwilligerswerk gemoeid met de organisatie
  - Artistiek 3200 uur
  - Financiën 450 uur
  - Sponsoring 450 uur
  - Terrein & techniek 1250 uur
  - Communicatie & PR 250 uur

Het geheel overziend

Samenvattend geldt dat volkscultuur een podium krijgt dat wordt vormgegeven door mensen uit de regio die intensief samenwerken. Of dat nu vanuit vrijwillige, of professionele betrokkenheid is. Volkscultuur die een verhaal vertelt op een manier die relevant is binnen de actuele tijdsgeest en daarmee aansprekend voor een breed publiek in de regio. Dit alles gestoeld op een fundamenteel centraal gedachtegoed van waaruit steeds de keuzes worden gemaakt of het nu gaat om energie of catering. Daarmee ontstaat een verbindend en inspirerend evenement dat iets is om te ondersteunen, om samen naar uit te kijken en naartoe te werken en dat kunnen we goed gebruiken in deze tijden!